

Ευθύς και πλάγιος λόγος

Ευθύ λόγο έχουμε όταν διαβάζουμε ή ακούμε τα λόγια κάποιου προσώπου, όπως ακριβώς τα είπε.

Πλάγιος λέγεται ο λόγος σύμφωνα με τον οποίο πληροφορούμαστε τα λόγια κάποιου μέσω ενός άλλου προσώπου.

Ευθύς λόγος	Πλάγιος λόγος
<ul style="list-style-type: none">- Θα φύγω σε λίγο.- Γιατί;- Θυμήθηκα πως έχω κάποια δουλειά.- Εντάξει, τα λέμε άλλη φορά.	<p>Ο Γιάννης τον ρώτησε γιατί φεύγει. Εκείνος απάντησε πως έχει κάποια δουλειά.</p>

Για να μετατρέψουμε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο:

- Προσθέτουμε τα ονόματα των προσώπων ή αντωνυμίες,
- Βάζουμε συνδέσμους για να ενώσουμε τις προτάσεις
- Χρησιμοποιούμε ρήματα όπως "ρώτησε", "απάντησε", "είπε" "ζήτησε", "θέλει" κ.ά.
- Αλλάζουμε το πρόσωπο των ρημάτων από πρώτο σε τρίτο πρόσωπο.
- Παραλείπουμε τις παύλες.
- Αν χρειάζεται αλλάζουμε το χρόνο του ρήματος

- Έχεις πολλή δουλειά;	Η Μαρία ρώτησε τον αδερφό της αν έχει πολλή δουλειά. (Βάζουμε τα πρόσωπα)
- Θα έρθεις να παίξουμε; - Δεν έχω τελειώσει το διάβασμα ακόμη.	Τον ρώτησε αν θα πάει μαζί του να παίξουν κι εκείνος απάντησε ότι δεν είχε τελειώσει το διάβασμα ακόμη. (Βάζουμε τις αντωνυμίες , χρησιμοποιούμε τα ρήματα ρώτησε και απάντησε - σε τρίτο πρόσωπο - , αλλάζουμε το χρόνο του ρήματος , χρησιμοποιούμε το σύνδεσμο ότι για να ενώσουμε τις προτάσεις.)

Προσοχή:

Στον ευθύ λόγο τα λόγια ενός προσώπου μπορεί να είναι μέσα σε εισαγωγικά («»), ενώ προηγείται διπλή τελεία (:).

Στην περίπτωση αυτή όταν μετατρέπουμε τον ευθύ σε πλάγιο λόγο, παραλείπουμε τα εισαγωγικά και τη διπλή τελεία, ενώ κάποιες λέξεις μπορεί να αλλάξουν ανάλογα με το νόημα.

Ευθύς λόγος: Ο δάσκαλος είπε: «Ανοίξτε τα βιβλία σας».

Πλάγιος λόγος: Ο δάσκαλος είπε στα παιδιά ν' ανοίξουν τα βιβλία τους.

Ασκήσεις

Ευθύς και πλάγιος λόγος

Μετάφερε τις παρακάτω προτάσεις σε πλάγιο λόγο. (Πρόσεξε τις αλλαγές.)

« Πώς πέρασες το καλοκαίρι;» με ρώτησε η Κατερίνα.

« Πώς θα γράψω άραγε στο διαγώνισμα;» αναρωτήθηκε ο Γιώργος.

«Να βοηθάς πάντα τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη», συμβούλεψε η γιαγιά το εγγόνι της.

«Κοιμηθείτε νωρίς το βράδυ για να παίξετε καλό ποδόσφαιρο», είπε ο προπονητής στους παίκτες του.

«Γιατί συμπεριφέρθηκες με αυτόν τον τρόπο στη συμμαθήτριά σου;» ρώτησε η δασκάλα τη μαθήτριά της.

Μετάφερε τον παρακάτω διάλογο σε πλάγιο λόγο:

[...] Τα παιδιά σφίχτηκαν ξαφνικά το ένα κοντά στο άλλο γεμάτα αγωνία και τρόμο.

- Για ποιον από μας είναι; είπε με κομμένη ανάσα ο Χάκλμπερρυ.
- Δεν ξέρω, κοίταξε από τη χαραμάδα. Γρήγορα!
- Όχι εσύ, Τομ.
- Δεν μπορώ να το κάνω αυτό, Χακ.
- Σε παρακαλώ, Τομ. Να το πάλι!
- Δόξα σοι ο θεός, γνωρίζω τη φωνή του. Είναι ο Μπουλ Χάρμπισον, είπε ο Τομ.
- Αχ, Τομ, κόντεψα να πεθάνω από το φόβο μου. Οα 'βαζα στοίχημα πως είναι αδέσποτο σκυλί. Τότε το σκυλί ούρλιαξε και ο Τομ τρέμοντας από φόβο είπε:

